

قيام رمضان

Nattbönen i Ramadhân

Av Imâm, Faqîh, Allâmah och Muhaddith
Muhammad Nâsir-ud-Dîn al-Albânî (d. 1420)

www.darulhadith.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

I Allåhs Namn, den Nåderike, den Barmhårtige

Lov och pris tillkommer Allåh. Må Allåh hylla och freda Sitt sändebud, hans hus, hans följeslagare och dem som följer hans Sunnah och är honom trogna.

Efter att den första upplagan av min bok ”Nattbönen i Ramadhân” har sålts ut och förfrågan om den ökat presenterar jag härmed dess andra upplaga inför den välsignade månaden 1406. Jag har genomgått boken ånyo, filtrerat den och adderat flera granskningar och nyttiga och nya kuriosum som kommer att – om Allåh vill – glädja läsaren. Till det viktigaste som läsaren kommer att få se är I'tikâf.

Jag ber Allåh (subhânahu wa ta'âlâ) leda mig till det korrekta, förlåta mina fel, skydda mig mot dem och låta detta verk uppriktigt ägnas Hans ansikte – sannerligen är Han den Förlåtande, den Givmilde.

ʿAmmân

7:e Sha'bân 1406

Muhammad Nâsir-ud-Dîn al-Albânî

Nattbönen i Ramadhân är dygdig

[1] Det finns två hadîther i sakfrågan:

1 – Abû Hurayrah (radhiya Allâhu ‘anh) sade:

”Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) uppmuntrade till nattbön i Ramadhân utan att ålägga dem den. Han sade:

”Den som ber nattbönen i Ramadhân med tro och hopp kommer att få sina tidigare synder förlåtna.”

Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) gick bort i detta tillstånd¹ som skulle stå sig under Abû Bakrs (radhiya Allâhu ‘anh) kalifat och i början av ‘Umars (radhiya Allâhu ‘anh) kalifat.”²

2 – ‘Amr bin Murrah al-Djuhanî (radhiya Allâhu ‘anh) sade:

”En man kom till profeten (sallâ Allâhu ‘alayhi wa sallam) och sade: ”Allâhs sändebud! Om jag vittnar att det inte finns någon sann gud utom Allâh och att du är Allâhs sändebud, ber de fem bönerna, betalar allmosan och fastar Ramadhân och dyrkar om dess nätter. Vem kommer jag att tillhöra?” Han svarade: ”De trovärdiga och martyrerna.”³

¹ Det vill säga att Tarâwîh inte förrättades i samling.

² Muslim och andra. Den nämns i ”al-Irwâ’” (4/14/906) och i ”Sahîh Sunan Abî Dâwûd” (1241).

Beträffande broder Zuhayrs kommentar i min bok ”Salât-ul-‘Îdayn”:

”Allâh har underlättat för vår lärare al-Albânî att trycka den första delen av ”Sahîh Abî Dâwûd”.” (Sid. 32)

så svär jag vid Allâh att jag inte vet hur han kom fram till det. Den första delen är hos mig och jag har inte låtit någon kopiera den, trycka den eller distribuera den. Samma sak gäller det han nämnde i den fjärde upplagan av min bok ”at-Tawassul”, sid. 22, och att den tredje volymen av ”Silsilah al-Ahâdîth adh-Dha’îfah” har kommit ut. Det sade han 1403. I dag är det Radjab 1406 och den är fortfarande otryckt.

³ Ibn Khuzaymah och Ibn Hibbân i deras respektive ”as-Sahîh” och andra. Berättarkedjan är autentisk. Se min kommentar till ”Ibn Khuzaymah” (3/340/2262) och ”Sahîh-ut-Targhîb wat-Tarhîb” (1/419/993).

Ödets natt och dess fastställelse

[2] Den bästa natten är Ödets natt baserat på hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) ord:

”Den som [lyckas] be under Ödets natt med tro och hopp kommer att få sina tidigare synder förlåtna.”⁴

[3] Enligt den mest överväldigande åsikten infaller Ödets natt natten till den 27 Ramadhân. De flesta hadîther påpekar det. En av dem återberättas av Zirr bin Hubaysh som sade:

”Jag hörde det sägas till Ubayy bin Ka'b: ”Abdullâh bin Mas'ûd säger att den som ber varje natt ett helt år kommer att be Ödets natt.” Då sade Ubayy (radhiya Allâhu 'anh): ”Må Allâh benåda honom för att han inte ville att människorna skulle förlita sig. Jag svär vid Honom som är den enda sanna Guden att den är i Ramadhân. Jag svär vid Allâh att jag också vet vilken natt den infaller! Natten som Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) befallde oss att be var natten till den tjugosjunde. Den kännetecknas av att solen går upp på morgonen vit och strällös.”

I en annan rapportering tillskrev han det profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam)⁵.

⁴ al-Bukhârî, Muslim och andra från Abû Hurayrah och Ahmad (5/318) från 'Ubâdah bin as-Sâmit. Tillägget är hans och likaså Muslims från Abû Hurayrah.

⁵ Muslim och andra. Den nämns i ”Sahîh Abî Dâwûd” (1247).

Nattbönen skall bes i samling

[4] Det är föreskrivet att be Ramadhân-nätterna i samling. Det är bättre än att be ensam, ty profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) både gjorde det och påpekade dess förträfflighet. Abû Dharr (radhiya Allâhu 'anh) sade:

”Vi fastade Ramadhân med Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och inte en enda gång bad han nattbönen med oss förrän sju nätter återstod. Då bad han med oss en tredjedel av natten. Den sjätte sista natten bad han inte med oss till skillnad från den femte sista natten som han bad med oss till midnatt. Jag sade: ”Allâhs sändebud! Vad sägs om att be hela natten med oss?” Då sade han:

”Den som ber med imamen tills att han är klar anses ha bett natten.”

Han bad inte den fjärde sista natten, men under den tredje sista natten⁶ samlade han ihop sitt hushåll, sina hustrur och människorna och bad med oss till dess att vi fruktade att vi skulle missa lyckan.” Jag sade: ”Vad var lyckan för något?” Han sade: ”Måltiden innan gryningen. Sedan bad han inte mer med oss resten av månaden.”⁷

⁶ Det vill säga natten till den tjugosjunde som är som sagt Ödesnatten. Därför samlade profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) ihop sina hustrur och sitt hushåll den natten. Det bevisar att kvinnor rekommenderas att medverka under den natten.

⁷ Autentisk. Den har rapporterats av författarna till ”as-Sunan” och andra. Likaså nämns den i ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 16-17, ”Sahîh Sunan Abî Dâwûd” (1245) och ”al-Irwâ” (447).

Därför slutade profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) be nattbönen i samling

[5] Orsaken till att han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) slutade be nattbönen i samling resten av månaden, var att han befarade att de skulle åläggas den bönen. Något sådant skulle de emellertid inte klarat av, vilket nämns i 'Â'ishahs hadîth hos bland andra al-Bukhârî och Muslim⁸.

Efter hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) död försvann den oron i och med att föreskriften hade fulländats. Ramadhân-nätterna kunde numera återigen bes i samling. Den ursprungliga domen förblev, det vill säga att nattbönen bes i samling, varför 'Umar (radhiya Allâhu 'anh) återupplivade den, vilket nämns i al-Bukhârîs "as-Sahîh" och andra⁹.

⁸ Se "at-Tarâwih", sid. 12-14.

⁹ Se "at-Tarâwih" och Ibn 'Abdil-Barrs och andras tal kring den i den föregående referensen, sid. 49-52.

Föreskrivet för kvinnor att be nattbönen i samling

[6] Enligt Abû Dharrs föregående hadith är det föreskrivet för kvinnorna att be dessa nattböner. De får till och med ha tillgång till egen imam för det ändamålet. Det har bekräftats att 'Umar (radhiya Allâhu 'anh) utsåg Ubayy bin Ka'b till imam för männen och Sulaymân bin Abî Hathmah för kvinnorna. 'Arfadjah ath-Thaqafi sade:

”'Alî bin Abî Tâlib (radhiya Allâhu 'anh) befallde människorna att be Ramadhâns nattbön och utsåg en imam till männen och en till kvinnorna – och jag var kvinnornas imam.”¹⁰

Jag anser att handlingen är korrekt om moskén är rymlig nog så att inte människorna stör varandra.

¹⁰ Både denna och den föregående rapporteringen rapporteras av al-Bayhaqî (2/494). Den första rapporteras även av 'Abdur-Razzâq i "al-Musannaf" (4/258/8722) medan Ibn Nasr rapporterar båda två i "Qiyâm Ramadhân", sid. 93, och använde sig utav dem som bevis för det vi nyligen nämnt.

Nattbörens Raka'ât

[7] Bönen består av elva Raka'ât. För att man skall rätta sig efter Allåhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) tycker jag inte att det antalet skall överskridas. Han bad aldrig fler än elva Raka'ât. `Â'ishah blev frågad om hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) bön i Ramadhân varvid hon svarade:

”Allåhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) brukade inte be fler än elva Raka'ât, varken i Ramadhân eller annars. Han brukade be fyra och fråga inte hur sköna och långa de var. Därefter bad han åter igen fyra och fråga inte hur sköna och vackra de var. Därefter bad han tre.”¹¹

[8] Däremot är det tillåtet att be färre Raka'ât ehuru man bara skulle be Witr med en Rak'ah. Beviset är hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) handling och tal. Då `Â'ishah (radhiya Allâhu 'anhâ) frågades hur många Raka'ât Allåhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) bad Witr, svarade hon:

”Han brukade be Witr fyra¹² och tre, sex och tre, tio och tre. Han brukade aldrig be Witr färre än sju eller fler än tretton.”¹³

Också sade han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Witr är beständig. Den som vill kan be Witr med fem, den som vill kan be Witr med tre och den som vill kan be Witr med en.”¹⁴

¹¹ al-Bukhârî och Muslim. Den nämns i ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 20-21, och ”Sahîh Abi Dâwûd” (1212).

¹² Till dem hör antingen de två Sunnah-böner som bes efter 'Ishâ' eller också två korta Raka'ât som profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) brukade inleda nattbönen med. Den åsikten delar Hâfidh Ibn Hadjar. Se ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 19-20.

¹³ Abû Dâwûd, Ahmad och andra. Hadithen har en bra berättarkedja som också autentiserats av al-'Irâqî. Den nämns i ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 98-99, och ”Sahîh Abi Dâwûd” (1233).

¹⁴ Rapporterad av at-Tahâwî, al-Hâkim och andra. Enligt flera imamer har hadithen en autentisk berättarkedja. Den uppföljs av en liknande hadith med ett motsättande tillägg som jag har klargjort i ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 99-100.

Nattbönsläsningen

[9] När det kommer till nattbönsläsningen i såväl Ramadhân som i andra månader, var Allåhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) inte begränsad till en viss mängd. Hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) läsning varierade. Ibland läste han kapitlet "al-Muzammil" i varje Rak'ah och det är ett kapitel som innehåller tjugo verser. Ibland läste han femtio verser. Han brukade säga:

"Den som läser hundra verser på natten kommer inte att skrivas ned med de försumliga."

I en annan hadîth står det:

"... tvåhundra verser kommer att skrivas ned med de fromma och uppriktiga."

En natt när han var sjuk läste han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) de sju längsta kapitlen: "al-Baqarah", "Âl 'Imrân", "an-Nisâ", "al-Mâ'idah", "al-An'âm", "al-A'râf" och "at-Tawbah".

I berättelsen om Hudhayfah bin al-Yamâns bön bakom profeten ('alayhis-salâtu was-salâm), läste han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) långsamt "al-Baqarah", "an-Nisâ" och "Âl 'Imrân" i en enda Rak'ah¹⁵.

Med den mest autentiska berättarkedjan har det bekräftats att när 'Umar (radhiya Allâhu 'anh) befallde Ubayy bin Ka'b att leda folket i bönen i Ramadhân med elva Raka'ât, läste Ubayy (radhiya Allâhu 'anh) 200 verser så att de som stod bakom honom blev tvungna att stödja sig på käppar på grund av den långa läsningen. De förblev i detta tillstånd till den tidiga gryningen¹⁶.

Det har också rapporterats autentiskt att 'Umar samlade ihop läsarna i Ramadhân och befallde de snabbaste Qur'ân-läsarna att läsa trettio verser, de måttligaste tjugofem och de långsammaste tjugo¹⁷.

Baserat på det kan den som ber ensam be hur mycket han vill. Samma sak gäller om han omges av jämlingar. Ju längre bönen är, desto bättre är den. Däremot skall man inte överdriva såtillvida att hela natten går till bön, något som enbart skall göras vid enstaka fall. I stället skall man följa profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) som sade:

"Den bästa vägledningen är Muhammads vägledning."¹⁸

Men den som leder bönen skall be så länge att de ledda inte besväras. Han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

"Om någon av er leder bönen skall han fatta sig kort. Det finns sannerligen [små], gamla, svaga, [sjuka och behövande] människor bland dem. Skulle han däremot be ensam, får han be hur länge han vill."¹⁹

¹⁵ Dessa hadîther är autentiska och omnämnda i "Sifatu Salât-in-Nabî", sid. 117-122.

¹⁶ Rapporterad av Mâlik och andra. Se "Salât-ut-Tarâwîh", sid. 52.

¹⁷ Se föregående referens, sid. 71. Likaså har den rapporterats av 'Abdur-Razzâq i "al-Musannaf" (4/261/7731) och al-Bayhaqî (2/497).

¹⁸ Muslim, an-Nasâ'î och andra. Den nämns i "Ahkâm-ul-Djanâ'iz", sid. 18, och "al-Irwâ'" (608).

¹⁹ al-Bukhârî och Muslim som står för formuleringen och tilläggen. Den nämns i "al-Irwâ'" (512) och "Sahîh Abî Dâwûd" (759-760).

Nattbörens tid

[10] Nattbönen börjar efter 'Ishâ' och varar till Fadjr. Han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Allâh har utökat en bön åt er och det är Witr²⁰. Be den mellan 'Ishâ' och Fadjr.”²¹

[11] Om möjligt är det bättre att be den så sent som möjligt. Han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Den som fruktar att mista bönen på småtimmarna får be Witr tidigare. Och den som räknar med att vakna skall be Witr på småtimmarna. Ty bönen på småtimmarna är såväl bevittnad som bättre.”²²

[12] Vid vägskalet där man kan både be i samling tidigare eller ensam senare, är det bättre att be i samling eftersom bedjaren belönas som sagt för en hel natts bön. Likaså utövades handlingen av följeslagarna på 'Umars (radhiya Allâhu 'anh) tid. 'Abdur-Rahmân bin 'Abd al-Qârî sade:

”En natt i Ramadhân gick jag och 'Umar bin al-Khattâb till moskén och såg människorna skingrade; en man bad ensam medan en annan bad i samling. Då sade han: ”Vid Allâh! Jag tycker att det hade varit bättre om alla stod enade bakom en enda läsare.” Därefter tog han tag i det och samlade dem bakom Ubayy bin Ka'b. Någon natt efteråt gick jag ut med honom och såg människorna be bakom sin läsare. 'Umar sade: ”Detta är en förträfflig innovation. Den som de sover bort är bättre än den som de utför.” Den sista delen av natten vill säga. Människorna bad nämligen den första delen.”²³

Zayd bin Wahb sade:

”'Abdullâh bad med oss i Ramadhân och var klar på natten.”²⁴

²⁰ Hela nattbönen kallas för ”Witr” till följd av dess udda antal.

²¹ Autentisk. Rapporterad av Ahmad och andra från Abû Basîr. Den nämns i ”as-Sahîhah” (108) och ”al-Irwâ” (2/158).

²² Muslim och andra. Den nämns i ”as-Sahîhah” (2610).

²³ al-Bukhârî och andra. Den nämns i ”at-Tarâwih”, sid. 48.

²⁴ 'Abdur-Razzâq (7741) och andra och dess berättarkedja är autentisk. Imâm Ahmad antydde denna och den föregående rapporteringen när han ställdes frågan:

”Skall bönen sinkas till småtimmarna?” Han svarade: ”Nej. Jag föredrar muslimernas praxis.” (Masâ'il-ul-Ahmad, sid. 62, av Abû Dâwûd)

Nattbörens tillvägagångssätt

[13] Ingående har jag behandlat ämnet i ”Salât-ut-Tarâwîh²⁵” varför jag väljer att fatta mig kort för att ge läsaren en underlättad påminnelse:

1 – Tretton Raka’ât. Bönen inleds med två korta Raka’ât. Enligt den starkaste åsikten är de de två Raka’ât efter ’Ishâ’ eller två särskilda Raka’ât som nattbönen inleds med. Därefter bes två riktigt långa Raka’ât, därefter två till som är kortare än de föregående, därefter två till som är kortare än de två föregående, därefter två till som är kortare än de två föregående, därefter två till som är kortare än de två föregående och slutligen Witr bestående av en Rak’ah.

2 – Tretton Raka’ât. Åtta Raka’ât skall bes med Taslîm efter varannan Rak’ah. Därefter bes Witr med fem Raka’ât där sittning och Taslîm sker i den femte.

3 – Elva Raka’ât. Taslîm utförs efter varannan Rak’ah och avslutas med Witr bestående av en Rak’ah.

4 – Elva Raka’ât. Först bes fyra med en Taslîm, sedan fyra till med en Taslîm och slutligen tre.

Brokade han (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) sitta mellan varannan Rak’ah då han bad fyra och tre? Jag har inte hittat något tillräckligt svar på det, men det är inte föreskrivet att sitta i andra Rak’ah när man ber tre.

5 – Elva Rak’ât. Häri sitter han bara i åttonde Rak’ah och gör Tashahhud, hyllar profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) och reser sig upp utan att göra Taslîm. Därefter bes Witr bestående av en Rak’ah med Taslîm. Detta är nio. Sedan ber han två Raka’ât sittande.

6 – Nio Raka’ât med sittning i sjätte Rak’ah. Därefter gör han Tashahhud, hyllar profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) och så vidare.

Dessa sätt har bekräftats från profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam). Det är möjligt att lägga till ytterligare ett sätt och det är att reducera antalet Raka’ât till en enda Rak’ah. Handlingen grundas på hans (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) ord:

”Witr är beständig. Den som vill kan be Witr med fem, den som vill kan be Witr med tre och den som vill kan be Witr med en.”²⁶

Dessa fem och tre Raka’ât kan bes med en sittning och en Taslîm vilket anges i det andra sättet. Likaså kan den som vill göra Taslîm mellan varannan Rak’ah vilket anges i det tredje sättet, vilket är bättre.²⁷

²⁵Sid. 101-115

²⁶ at-Tahâwî, al-Hâkim och andra. Hadîthen har en autentisk berättarkedja, säger flera imamer. Den uppföljs av en liknande hadîth med ett motsättande tillägg som jag har klargjort i ”Salât-ut-Tarâwîh”, sid. 99-100.

²⁷ Efter att ha nämnt ’Â’ishahs hadîth och andra hadîther kring de omnämnda sätten sade Ibn Khuzaymah:

”En person kan harmlöst be vilken typ av bön som helst som har rapporterats från profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam).” (as-Sahîh (2/194))

Det stämmer överens med min åsikt att man håller sig till det antal som har autentiserats från honom (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam).

Beträffande fem och tre Raka'ât med en sittning efter varannan Rak'ah och utan Taslîm, så har jag inte hittat något bekräftat från honom (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam). I grund och botten är det tillåtet, men profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) förbjöd Witr bestående av tre Raka'ât och sade:

”Likna inte vid Maghrib.”²⁸

På så sätt måste den som vill be Witr med tre Raka'ât undvika denna liknelse. Detta sker på två sätt:

- 1 – Taslîm efter andra Rak'ah, vilket är starkare och bättre.
- 2 – Utebliven sittning i andra Rak'ah – och Allâh (ta'âlâ) vet bättre.

²⁸ at-Tahâwî, ad-Dâraqutnî och andra. Se ”at-Tarâwîh”, sid. 99-100.

Läsningen i Witr

[14] Om Witr består av tre Raka'ât, är det Sunnah att läsa kapitlen "al-A'la" i första Rak'ah, "al-Kâfirûn" i andra och "al-Ikhlâs" i tredje. Ibland kunde han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) addera kapitlen "al-Falaq" och "an-Nâs" i tredje Rak'ah.

Tillika har det autentiserats att han (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) läste en gång hundra verser ur "an-Nisâ'" i tredje Rak'ah²⁹.

²⁹Rapporterad av an-Nasâ'î och Ahmad med en autentisk berättarkedja.

Qunût

[15] Efter Qur'ân-läsningen och innan Rukû' läses ibland Qunût-bönen profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) lärde sin sonson al-Hasan bin 'Alî (radhiya Allâhu 'anhumâ). Den lyder på följande sätt:

اللهم اهدنا فيمن هديت وعافنا فيمن عافيت وتولنا فيمن توليت وبارك لنا فيما أعطيت وقنا شر ما قضيت [ف]انك تقضي ولا يقضى عليك [و]انه لا يذل من واليت [ولا يعز من عاديت]تباركت ربنا وتعاليت لا منجا منك إلا إليك

”Allâh! Vägled oss med dem som Du har väglett, skona oss med dem som Du har skonat och ta hand om oss med dem som Du har tagit hand om. Välsigna oss i det som Du har gett oss och skydda oss mot ondskan som Du har beslutat. Du beslutar och beslutas inte. Den som Du tar hand om förnedras inte, den som Du är fiende till stärks inte. Du, vår Herre, är väldig och hög. Det finns ingen annan räddning från Dig än till Dig.”³⁰

Då och då går det även bra att hylla profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam).

[16] Det är harmlöst att läsa Qunût *efter* Rukû' och under månadens andra hälft också förbanna hädarna, hylla profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och be för muslimerna. Det har bekräftats att imamerna på 'Umars (radhiya Allâhu 'anh) tid gjorde det. I slutet av 'Abdur-Rahmân bin 'Abd al-Qârîs hadîth står det:

”Under andra hälften förbannade de hädarna och sade: ”Allâh! Bestrid hädarna som lockar från Din väg, beljuger Dina sändebud och inte betror Ditt löfte. Sanningens Gud! Splittra dem, skräm deras hjärtan och låt Din förnedring och Ditt straff drabba dem.”

Därefter hyllade imamen profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och bad för muslimernas välfärd och de troendes förlåtelse. Sedan bad han:

”Allâh! Det är Dig vi dyrkar, det är till Dig vi ber och faller på ansikte och det är till Dig vi skyndar. Vi hoppas på Din nåd, vår Herre, och vi räds Ditt allvarliga straff. Helt visst kommer Din fiende att drabbas av Ditt straff.”

Därpå gör man Takbîr och faller ned på ansikte.”³¹

³⁰ Rapporterad av Abû Dâwûd, an-Nasâ'î och andra. Berättarkedjan är autentisk. Se ”Sifat-us-Salâh”, sid. 95-96, sjunde upplagan.

³¹ Rapporterad av Ibn Khuzaymah i hans ”as-Sahîh” (2/155-156/1100).

Åkallan mot slutet av Witr

[17] Mot slutet av Witr, såväl före som efter Taslîm, är det Sunnah att säga:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ. أَنْتَ كَمَا أَنْتَبَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

”Allâh! Jag söker skydd mot Din vrede via Ditt nöje och mot Ditt straff via Din förlåtelse. Jag söker skydd hos Dig mot Dig. Jag förmår inte att hylla Dig nog. Du är som Du själv har prisat Dig.”³²

[18] Efter Witr läser man:

سبحان الملك القدوس، سبحان الملك القدوس، سبحان الملك القدوس

”Fri från brister är Konungen, den Rene. Fri från brister är Konungen, den Rene. Fri från brister är Konungen, den Rene.”

Den tredje gången skall rösten dras ut och höjas³³.

³² Sahîh Abî Dâwûd (1282) och ”al-Irwâ’” (430).

³³ Sahîh Abî Dâwûd (1284).

Två Raka'ât efter Witr

[19] Därefter är det tillåtet att be två Raka'ât. Handlingen har bekräftats från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam)³⁴ som rentav befallde sitt samfund att be dem och sade:

”Denna resa är svår och besvärlig. Efter Witr skall ni be två Raka'ât. Antingen vaknar ni eller också belönas ni för dem.”³⁵

[20] Däri är det Sunnah att läsa kapitlen ”az-Zalzalah” och ”al-Kâfirûn”.³⁶

³⁴ Rapporterad av Muslim och andra. Se ”Salât-ut-Tarâwih”, sid. 108-109.

³⁵ Rapporterad av Ibn Khuzaymah i hans ”as-Sahîh”, ad-Dârimî och andra. Den nämns i ”as-Sahîhah”.

Under en lång tid förhöll jag mig passivt till dessa två Raka'ât. Men när jag fick syn på denna ädla och profetiska order verkställde jag den snabbt. Därmed visste jag att hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) ord: ”Låt er sista bön på natten vara Witr” antydde valfrihet och inte plikt. Samma åsikt delar Ibn Nasr (130).

³⁶ Rapporterad av Ibn Khuzaymah (1104) och (1105) från 'Â'ishah och Anas (radhiya Allâhu 'anhumâ) med två berättarkedjor som stärker varandra. Se ”Sifat-us-Salâh”, sid. 124.

I'tikâf och dess föreskrift

[1] I'tikâf är Sunnah i Ramadhân och annars. Grunden till handlingen är Hans (ta'âlâ) ord:

وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

”Men undvik beröring med dem då ni drar er tillbaka till moskén för andakt.”³⁷

Likaså har mångfaldiga och autentiska hadîther fastställt hans (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) I'tikâf. Detsamma har rapporterats mångfaldigt från Salaf, nämnde Ibn Abî Shaybah och 'Abdur-Razzâq i sina respektive ”al-Musannaf”³⁸.

Det har bekräftats att profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) gjorde I'tikâf de tio sista dagarna i Shawwâl³⁹ och att 'Umar sade till profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam):

”Innan islam avlade jag en ed om att göra I'tikâf en natt i Den heliga moskén.” Då sade han: ”Uppfyll eden [och gör I'tikâf en natt].”⁴⁰

[2] I'tikâf i Ramadhân väger dock tyngre. Abû Hurayrah sade:

”Varje Ramadhân brukade Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) göra I'tikâf de tio sista dagarna samt tjugo dagar året han gick bort.”⁴¹

[3] I'tikâf skall helst genomföras i slutet av Ramadhân, ty profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) gjorde så de tio sista dagarna i Ramadhân till dess att Allâh ('azza wa djall) tog hans liv⁴².

³⁷2:187

³⁸ I den föregående upplagan fanns här en hadîth rörande handlingens förträfflighet:

”Den som gör I'tikâf en dag...”

Då jag insåg att den är svag tog jag bort den. Jag har behandlat den ingående i ”Silsilah al-Ahâdîth adh-Dha'ifah” (5347). Däri visar jag dess brister som var dolda för mig och dessförinnan al-Haythamî.

³⁹al-Bukhârî, Muslim och Ibn Khuzaymah via 'Â'ishah (radhiya Allâhu 'anhâ). Den nämns i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2127).

⁴⁰al-Bukhârî, Muslim och Ibn Khuzaymah. Tillägget är al-Bukhârîs och nämns i ”al-Mukhtasar”. Den nämns också i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2136-2137).

⁴¹al-Bukhârî och Ibn Khuzaymah. Den nämns i den föregående referensen (2126) och (2130).

⁴²al-Bukhârî, Muslim och Ibn Khuzaymah. Den nämns i ”al-Irwâ'” (966) och ”Sahîh Abî Dâwûd” (2125).

I'tikâfs villkor

[1] I'tikâf föreskrivs endast i moskéer. Han (ta'âlâ) sade:

وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

”Men undvik beröring med dem då ni drar er tillbaka till moskén för andakt.”⁴³

’Â’ishah (radhiya Allâhu ’anhâ) sade:

”För personen som infinner sig i I'tikâf är det Sunnah att bara gå ut vid behov. Han skall inte besöka sjuklingar, röra vid sin kvinna eller ha intimt umgänge med henne. Han skall enbart göra I'tikâf i en moské vari samlingsbönen hålls. Det är också Sunnah att fasta under I'tikâf.”⁴⁴

[2] I'tikâf skall utföras i en moské vari fredagsbönen hålls så att han inte blir tvungen att gå ut ur moskén för att be den, ty fredagsbönen är obligatorisk att be. ’Â’ishah sade i sin föregående hadîth:

”Han skall enbart göra I'tikâf i en moské vari samlingsbönen hålls.”

Senare fann jag en autentisk hadîth som klart och tydligt specificerar moskéerna i den omnämnda versen med tre moskéer: Den heliga moskén, Den profetiska moskén och Aqsâ-moskén. Han (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) sade:

”Det finns ingen I'tikâf utom i de tre moskéerna.”⁴⁵

De Salaf jag har sett dela denna åsikt är Hudhayfah bin al-Yamân, Sa'îd bin al-Musayyab och 'Atâ' som dock inte nämnde Aqsâ-moskén. Vissa sade att I'tikâf går bra i samtliga moskéer som håller i fredagsbön. Andra tillät det till och med i ens bostads moské. Helt klart är det mest korrekt att efterleva hadîthen – och Allâh (subhânahu wa ta'âlâ) vet bättre.

[3] Det är Sunnah att fasta under I'tikâf, sade ’Â’ishah (radhiya Allâhu ’anhâ)⁴⁶.

⁴³2:187

⁴⁴al-Bayhaqî med en autentisk berättarkedja och Abû Dâwûd med en god sådan. Rapporteringen härnäst från ’Â’ishah rapporteras också av honom. Den nämns i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2135) och ”al-Irwâ’” (966).

⁴⁵at-Tahâwî, al-Isma'îlî och al-Bayhaqî med en autentisk berättarkedja från Hudhayfah bin al-Yamân (radhiya Allâhu ’anh). Den nämns i ”as-Sahîhah” (2786) tillsammans med de överensstämmande rapporteringarna ovan och alla är de autentiska.

⁴⁶al-Bayhaqî med en autentisk berättarkedja och Abû Dâwûd med en god sådan. Imâm Ibn-ul-Qayyim sade i ”Zâd-ul-Ma'âd”:

”Det har inte rapporterats från profeten (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) att han gjorde I'tikâf utan att fasta. ’Â’ishah sade:

”Det finns ingen I'tikâf utan fasta.”

Likaså nämnde Han (subhânahu) I'tikâf tillsammans med fastan på samma sätt som Allâhs sändebud (sallâ Allâhu ’alayhi wa sallam) var endast i I'tikâf när han fastade. Den övervägande åsikten är den som delas av Salafs majoritet och gör gällande att fastan är ett villkor för I'tikâf. Samma åsikt valde Shaykh-ul-Islâm Abûl-'Abbâs bin Taymiyyah.”

Vad är tillåtet under I'tikâf?

[1] Det är tillåtet att lämna moskén för att utföra naturliga behov. Också lovligt är det att ta ut huvudet ur moskén för att få det tvättat och kammad. 'Â'ishah (radhiya Allâhu 'anhâ) sade:

”Medan Allâhs sändebud (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) var i I'tikâf i moskén stack han in huvudet i mitt rum varvid jag kammade honom⁴⁷. När han var i I'tikâf kom han bara hem för att utföra naturliga behov.”⁴⁸

[2] Det är tillåtet för den som gör I'tikâf och andra att två sig i moskén. En man som tjänade profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade:

”Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) tvådde sig snabbt i moskén.”⁴⁹

[3] Tillika är det tillåtet att resa ett litet tält bak i moskén. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) sade åt 'Â'ishah (radhiya Allâhu 'anhâ) att resa en pälshyddas åt honom (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) till I'tikâf⁵⁰. En gång gjorde han även I'tikâf i en liten kupol vars dörröppning täcktes med en halmmatta⁵¹.

Baserat på det är det inte föreskrivet för den som vistas i en moské (för att exempelvis be) att också avse I'tikâf under tiden, konkretiserade Shaykh-ul-Islâm i ”al-Ikhtiyârât”.

⁴⁷I en annan rapportering står det:

”Jag tvättade honom under min månadsperiod. Det enda som skilde oss åt var dörrtröskeln.”

⁴⁸al-Bukhârî, Muslim, Ibn Abî Shaybah och Ahmad och tillägget tillkommer dem två. Den nämns i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2131-2132).

⁴⁹al-Bayhaqî med en god berättarkedja och Ahmad (5/364) med en autentisk berättarkedja.

⁵⁰al-Bukhârî och Muslim från 'Â'ishah. Handlingen är hos al-Bukhârî och ordern hos Muslim.

⁵¹Täckelset skall skydda mot regn. Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) satte halmmattan för att ingen skulle titta in, sade as-Sindî. Bättre förklaring än så är att dyrkaren inte skall distraheras av alla förbipasserande. Imâm Ibn-ul-Qayyim sade:

”Till skillnad från dagens ignoranter som genomgår I'tikâf för att umgås, få besök och samtala med folk. Deras I'tikâf är en sak och profetens (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) en helt annan.”

Kvinnans I'tikâf

[4] Kvinnan får besöka sin make under hans I'tikâf och han får ta farväl av henne vid moskédörren. Safiyyah (radhiya Allâhu 'anhâ) sade:

”En natt när profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) var i I'tikâf i moskén de tio sista dagarna kom jag för att besöka honom. Hans hustrur var redan där men gick iväg efter ett tag. Vi talade en stund. Därefter reste jag mig upp för att gå och då sade han: ”Ha inte bråttom; låt mig följa dig.” Han reste sig upp och följde mig.” Hennes bostad var i Usâmah bin Zayds hem. När vi var framme vid moskédörren vid Umm Salamahs dörr gick två män från Ansâr förbi. De såg profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och började gå snabbare. Då sade profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam): ”Sakta ned! Detta är Safiyyah bint Huyayy.” Då sade de: ”Fri är Allâh från brister! Allâhs sändebud?” Han sade: ”Satan rinner i människan som blodet. Jag fruktade att något ondskefull – eller något – skulle drabba era hjärtan.”⁵²

Även kvinnan får vara i I'tikâf med sin make eller ensam. 'Â'ishah (radhiya Allâhu 'anhâ) sade:

”En av Allâhs sändebuds (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) hustrur⁵³ var i I'tikâf med honom samtidigt som hon led av blödningar. Hon upplevde röda och gulaktiga utsöndringar varför vi kunde placera ett fat under henne medan hon bad.”⁵⁴

Hon sade också:

”Profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) brukade göra I'tikâf de tio sista dagarna i Ramadhân till dess att Allâh tog hans liv. Därefter gjorde hans hustrur I'tikâf.”⁵⁵

Allt det bevisar att också kvinnor får vara i I'tikâf förutsatt att deras förmyndare går med på det och att inga prövningar eller enrum med män råder. Dessa villkor stärks av många bevis och hamnar under principen att avvärjda nackdelar prioriteras framför anskaffade fördelar.

[5] I'tikâf annulleras av samlag baserat på Hans (ta'âlâ) ord:

وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

”Men undvik beröring med dem då ni drar er tillbaka till moskén för andakt.”⁵⁶

Ibn 'Abbâs sade:

”Om den som genomgår I'tikâf har samlag, annulleras hans I'tikâf varefter han får göra om den.”⁵⁷

⁵² al-Bukhârî, Muslim och Abû Dâwûd. Den nämns i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2133) och (2134).

⁵³ I en annan rapportering nämns hon som Umm Salamah.

⁵⁴ al-Bukhârî. Den är nämnd i ”Sahîh Abî Dâwûd” (2138). Den andra rapporteringen förekommer hos Sa'îd bin Mansûr, heter det i ”Fath-ul-Bârî” (4/281). Däremot sade ad-Dârimî (1/22) att hon hette Zaynab – och Allâh vet bättre.

⁵⁵ Rapporterad av al-Bukhârî, Muslim och andra. Dess källor har redan angivits.

⁵⁶:187

⁵⁷ Ibn Abî Shaybah (3/92) och 'Abdur-Razzâq (4/363) med en autentisk berättarkedja.

Däremot är han inte ålagd att sona då det inte har rapporterats från profeten (sallâ Allâhu 'alayhi wa sallam) och hans följeslagare.

Lov och pris tillkommer Dig Allâh. Jag vittnar att det inte finns någon sann gud utom Du. Jag ber Dig om förlåtelse och jag ångrar mig inför Dig.